

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 64
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletna Din 6.—, polletna Din 12.—
celoletna Din 24.—

Srečno Novo leto
prijateljem in prijateljicam
„Domovine“!

„Domovina“ v letu 1924.

«Domovina» stopa v novo leto z zavestjo, da je v preteklem letu storila svojo dolžnost v korist slovenskemu ljudstvu. Brez ozira na levo in desno se hoče tudi v letu 1924. boriti za naše narodne pravice, za moč naše države, za neosvojenjane brate. Voditi hoče boj za gospodarske koristi našega kmeta, ki je temelj države. Braniti hoče obrtnika, ki nosi zaslužek v našo deželo. Obenem pa hoče zagovarjati našega delavca, ki z marljivo roko ustvarja narodno imetje. Boriti se hoče za gospodarske koristi naše ožje slovenske domovine v okviru Jugoslavije.

«Domovina» je predvsem poučen in zavaven list za naše ljudstvo. Če se meša tudi v dnevno politiko, stori to nerada in le v silobranu. Nihče ne bo našel v «Domovini» napada na vero in verska čuvstva, ki so nam sveta kakor vsako prepričanje. Vera ne spada v politiko. Če pa se branimo politikujoče duhovščine, mislimo, da s tem veri le koristimo. Vera in nevredni služabniki cerkve, to ni vseeno.

Prosimo pa prijatelje «Domovine», da nam pomagajo: pomagajo s pridobitvijo naročnikov in s pošiljanjem drobnih, a resničnih vesti iz vseli krajev, kamor pride «Domovina».

Proti jugoslovenskim, naprednim idejam, ki jih zastopa «Domovina», se zgrinjajo sovražniki. Od spredaj smo v boju s klerikalci, od zadaj pa nas strelja radikalija, ki jim pomagajo naši zaslepljeni samostojnejši — pač le voditelji, kajti uverjeni smo, da se bodo podeželski pristaši SKS odrekli od njih. Ves boj proti nam jim ne bo pomagal nič.

Mi vztrajamo! Napadajo nas, ker se nas boje.

Gospod Pucelj med kulukarji

Opetovano smo že opozorili, kako nesrečno pot so ubrali gospodje, ki so se postavili za voditelje Samostojni kmetijski stranki. Ni pa tedna, da bi o njih kaj novega in takega ne slišali, kar mora vsakega pristaša SKS osupniti. Ravno na sveti večer se je po Ljubljani razširila vest, da je Kmetijska stranka nehala biti samostojna in da so se generali SKS podredili — velesrbskim radikalom. Zaenkrat še niso čisto vstopili v radikalijo, ker se boje, da bi ne izgubili vseh pristašev, a napravili so skupaj z radikalno stranko novo politično skupino, ki bo po novem letu izdajala nov dnevnik. Ker bo ta list plačevala Jadranska banka in ga bodo podpirali radikali iz Beograda, je čisto jasno, da je od sedaj naprej komandantinja slovenskih samostojnežev velesrbska radikalna stranka.

Ako bi gg. Pucelj, dr. Marušič, Železnikar in drugi vodje SKS stopili iz svoje stranke in prestopili med radikalce čisto odkrito, bi jim nihče toliko ne zameril, kakor da se sedaj še poslužujejo zvižaje in hočejo po ovinkih spraviti vse samostojneže pod okrilje Pašičeve brade. Na vsak način pa je zanimivo to, kar se je zgodilo.

Radikalci so zadnje leto s pomočjo klerikalcev uvedli pri nas najbolj nesrečne čase. Vpeljali so kuluk, uvedli so neizmerno nove in krivične davke, Nemcem in Turkom vsak dan prodajajo naše najsvetejše narodne pravice. V državi so radikalci vpeljali strahovito korupcijo: tam, kjer bi morala vladati pravica, se delajo krivice, kjer bi moralo biti poštenje, se krade in rop. Požeruhl se rede na stroške žuljevih rok in ubogega ljudstva, ki drvi vsak dan v večjo bedo in obup. Kdor je čital «Kmetijski list» zadnje leto in kdor je bil pričujoč na shodih g. Pucelja in drugih kmetijskih voditeljev, bo priznal, da so tamkaj padale žgoče besede obsodbe radikalnega režima.

In danes? Kdo si je mogel misliti, da je to mogoče? Gospod Pucelj je šel med kulukarje. S tem, da se je sedaj združil z radikalci, blagoslovlja vse njihovo protinacionalno in protiljudsko delo. Pucelj je s tem korakom odobrill kuluk, ki ga je na posebnih shodih v Ljubljani in Mariboru proklinjal, g. Pucelj odobrava s tem korakom, da je radikalija povišala kmetu zemljiški davek na šestkratni znesek, g. Pucelj poljubuje in objema radikale in se v zvezi

z njimi prav srečnega čuti, četudi so radikalci napravili ljudstvu, pa naj bo to slovensko, hrvatsko ali srbsko, strašno veliko gorja in se drže na vladi samo s strahovladno.

Kaj so g. Pucelju radikalci obljubili za njegovo hlapčevanje, nam ni znano; vemo le to, da je bila velesrbski radikaliji dana obljuba, da bo polagoma prišla v radikalno stranko vsa SKS z vsemi pristaši. Ne vemo, če so voditelji SKS imeli dovoljenje, da tako barantajo s svojimi pristaši, kakor baranta mesar s teleti. Njihova stvar je to, stvar njihovega samostojnega razuma in njihove uvidevnosti.

Za nas je stvar jasna. Samostojne kmetijske stranke v resnici ni več. Gospod Pucelj je postal radikalni kulukar in to, kar bo šlo z njim med radikalce, se bo izjavilo za kuluk. Z njimi bo znal obračunati oni napredni slovenski kmet, ki vé, kaj je čast naroda, kaj njegov ponos in kaj njegova in njegovih bližnjih korist.

Radikalija je do sedaj šela v Slovenijo za svoje ljudi večinoma le vojne dobičkarje, verižnike, špekulante in celo ljudi, ki so bili že opetovano pod ključem. Največje izdajice in izmečki Slovencev so prestopali v radikalce, ker so računali, da se jim bo tamkaj osebno bolje godilo. Taki ljudje ne mislijo pri tem na koristi slovenskega kmeta, o' nika, delavca, uradnika, pozabljajo na svoj narod in na vse, kar je plemenitega na svetu. G. Pucelj je lahko ponosen, da se je sedaj zmešal v to družbo.

Dopisi

ŠMARJE PRI LJUBLJANI. V nedeljo dne 23. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku Franceta Kadunca, posestnika na Selu pri Grosupljem. Starček — imel je čez 80 let — je bil naprednjak vse svoje življenje, borec, ki ni klonil nikdar, delal dolgih 60 let na napredno idejo, neustrašeno in neumorno tudi pred in med vojno, ko je bil klerikalizem na vrhuncu svoje moči. Ne denar in ne grožnje ga niso prisilile, da bi bil menjal svoje prepričanje. Ostal je do konca zvest napredni misli in delal na to, da bi se tudi njegovi sosedje otresli klerikalne sužnosti. Zal, da mu ni popolnoma uspelo, toda veliko nas je v občini Grosuplje in Šmarje pripravil na pravo pot. Zgubili smo moža, borca-poštenjaka, in danes, ko se od njega ob odprtem grobu poslavljamo, mi vsi, katerim je bil učitelj, obljublamo, da bomo šli vsi po poti, katero nam je začrtal on, ki je bil spoštovan tudi od svojih političnih nasprotnikov, kar je najlepše dokazano z obilno udeležbo pri njegovem pogrebu.

BOSIANJ. Na notico pod naslovom «Ne baš priporočljiv ženin», priobčeno v zadnji številki našega lista, nam poročajo, da se dotični slepar pač ni ženil v robni gostilni in da mu ni domača gospodična razkazovala nikake zlatnine. Resnica je le, da je možak ogoljufal domačo gospodinjno za 5000 kron. Mi rade volje popravljamo zadnjo notico, glede katere nismo niti vedeli, na katero gostilno se nanaša. Krivice delati ne maramo nikomur.

ROVTE. Občinske volitve, ki so se vršile 18. novembra, so se končale z zmago boljševisko-klerikalne struje, ki je dobila 13 mandатов, dočim je dobila konservativno-klerikalna struja 4 mandate, a še te po večini s pomočjo naprednjakov. Vodja klerikalnih boljševiskov je Franc Kogovšek, nekdanji semenišnik in pomožni učitelj, ki pa se bavi sedaj samo z «visoko» politiko. Najbolj so mu na potu financarji, ki so nastavljeni v Rovtali. Možakar je o priliki zadnjih volitev v narodno skupščino razširjal znano brušuro «Dejanja govore» in je bil zato suspendiran kot pomožni učitelj in prestavljen v Gor. Jezero, kjer pa je službo odpovedal. Zal, naše ljudstvo še ne uvideva posledic pogubonosne klerikalne politike, ki mu je prinesla samo škodo in ga osrečila sedaj še s kulukom in novimi davki.

JESENICE. Za 27. januarja 1924. so razpisane pri nas občinske volitve, za katere se na tihem že zelo pripravljajo. Naši kulukarji, na čelu jim kaplan G. Pivk, so postavili prvi svojo kandidatno listo, s katero pa večina klerikalcev ni zadovoljna, ker so starejši pristaši stranke potisnjeni na zadnja ali pa na namestniška mesta, dočim so na sigurnih mestih sami mladi, neizkušeni ljudje.

Kmetijski glasnik

NAROČEVANJE SADNEGA DREVJA.

Sedaj je čas, da razmišljamo tudi o nasadih sadnega drevja in o tem, kje bi dobili pripravno drevje za take nasade. Na vsak način je potrebno, da se pobrigamo že sedaj za

sadno drevje in da ga naročimo iz zanesljivih drevesnic. Ne pa šele spomladi, ko je treba drevje že saditi in ko je vsaka izbira navadno že prepozna in izključena.

Sedaj je čas, da delamo načrte za nove nasade. Pri nas je še mnogo prostora, ki se da porabiti za nasade sadnega drevja. Vsak poljuben prostor pa tudi ni poraben za sadno drevje, kakor bi kdo menil. Tudi sadno drevje potrebuje ugodne zemlje in ugodne lege. Če hočemo, da nam bo drevje rodilo in delalo veselje, je treba tudi sadnemu drevju ugodnih pogojev za njegov razvoj in njegovo rodovitost.

Važno je dalje, da že naprej določimo, kaka sadna plemena in kake vrste bomo sadili. V tem pogledu jo prav lahko zavozimo. Na vsak način je treba vedeti, kaj imamo saditi. Nikakor pa ni prav, da sadimo, kar nam pride slučajno v roke. Žalibog, da se pri nas premnogo sadnega drevja na ta način posadi. Zato je pa tudi ves napredek v sadjarstvu tako otežkočen in tako počasen.

Danes so znane že povsod tiste sadne vrste, ki nam obetajo v posameznih krajih največ uspeha. Teh vrst se je treba držati. Te maloštevilne vrste naj se sade, da jih bomo imeli sčasoma za cele vagone dosti. Potem jih bomo lahko prodajali in pošiljali po železnici naprej. Na ta način se bo tudi pri nas odprla sadna trgovina na debelo. Slednjič je važno, da dobivamo drevje iz zanesljivih drevesnic, namreč iz tistih drevesnic, kjer se drevje pravilno in pod pravi imenom vzgaja in pod pravim imenom tudi oddaja. Naj bo tako drevje tudi nekoliko dražje, glavno je, da je zanesljivo, dobro vzgojeno, da je dobro vkoreninjeno in da je pravih vrst.

Gospodarstvo

TRŽNI PREGLED.

ZITO: Na važnih svetovnih tržiščih se opaža preokret v slabljenje cen; posebno iz Amerike prihajajo vesti, da bodo radi majhnega nakupovanja ameriškega žita s strani

Evrope morale cene pasti. Letos bo Evropa potrebovala manj ameriškega žita, ker je bila evropska žetev povoljna in nastopa zopet tudi Rusija z večjimi količinami žita na svetovnem trgu. Na našem trgu je pred prazniki oslabela cena pšenici na 335 do 340 dinarjev postavno baška postaja. Turščica je v ceni čvrsta in se trži: nova po 230 do 235 dinarjev baška postaja, stara po 260 Din na sremski postaji. Oves se je prodajal po 240 dinarjev slavonska postaja, a moka po 540 dinarjev v baških mlinih. Izvažajo se le turščica, dočim sta pšenica in moka predragi za inozemstvo, ki dobi isto blago ceneje iz Rusije.

ŽIVINA: Na zadnjem ljubljanskem sejmu je bilo 178 konj, 76 volov, 71 krav, 7 telet in 21 prašičev. Za kg žive teže so se tržili povprečno: volji prvovrstni po 13-50 Din, drugovrstni po 12-50 Din, tretjevrtstni po 11 dinarjev, hrvatske buše in domače slabše krave po 9 do 10 Din, krave za klobase po 7-50 Din; prašički za rejo po 750 Din za par. Kupčije s konji skoro ni bilo. Cene živini v Zagrebu so nekoliko višje.

= Vrednost našega denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 27. t. m. (v devizah): 100 avstrijskih kron za 12½ pare, 100 madžarskih kron za 45 do 48 par, 100 romunskih lejev za 44 do 47 dinarjev, 100 italijanskih lir za 382 dinarjev 25 par do 385 dinarjev 25 par, 1 dolar za 87 dinarjev 93 par do 88 dinarjev 93 par, 100 francoskih frankov za 440 in pol dinarja do 445 in pol dinarja, 100 češkoslovaških kron za 259 dinarjev 17 par do 262 dinarjev 17 par, 100 švicarskih frankov za 1545 dinarjev 64 par do 1555 dinarjev 64 par.

= Obtok bankovcev v naši državi. Dne 15. t. m. je bilo v naši državi v prometu za 5 milijard 767 milijonov 100 tisoč dinarjev papirnatega denarja.

= Nov trg za naše vino se nam obeta v Kanadi, ki se je pričela zelo zanimati za naša vina. Nedavno je prispelo v našo državo več

Vila Zlatolasa

(Narodna pravljica.)

Tega je že doka let, kar je na žagi, v dolgi samotni Loški soteski, bival mladi žagar Orehkov Pavle. Po očetu je podedoval žago, ni imel ne brata ne sestre, tudi mati mu je legla v grob. Navadil se je Pavle samote, ravnal žago, jez in kolesa, lovil ribe in pogovarjal se z vozniki, ki so dovažali les pred žago. Tako so mu tekli dnevi.

Prehladi pa se nekoč ob vodi in zjutraj počez v postelji. Pol v sanjah mu pride misel: lepo bi se živelo, če bi imel gospodinjno, mlado in pridno. Nimam nikogar, da mi pripravi zajutrek, ni mehke roke, da me poboža po lasih... Komaj to premisli, začuti lahno roko, ki mu gre preko glave. Predrami se Pavle, ob postelji mu sedi prekrasna deva, v tančico oblečena, z razpletenimi zlatimi lasmi. Milo se mu nasmeji in reče:

«Premišljaš, Pavle, in se ti toži, ker nimaš nikogar. Pošten in lep fant si, Pavle, zato ti bom sleherni dan prihajala gospodinjiti. Jaz sem vila «Zlatolasa».

Se ga poboža po čelu in izgine kakor sanja. Pavle se dvigne na postelji, ves je zdrav, kar ga je pobožala skrivnostna deva.

Ozre se po svoji ozki sobi: glej, na stolu ob postelji je zlata skodela čaja in na srebrnem krožniku drobni kolački.

«Kaj bi se branil,» premišljuje Pavle. «Prekrasna devojka je vila Zlatolasa. O Bog, pogubljen pa bom, če se ji zamerim. Nikomur ne izdam skrivnosti!»

Ves dan premišlja Pavle samo o lepi vili. Ko se vrne v sobo, je vse lepo pospravljeno, opoldne že stoji na mizi imenitno kosilo v dragocenih posodah, zvečer pa večerja.

Ko pred polnočjo upihne leščerbo in leže spat, začuti mehko roko na svojih lasih. Ozre se; obsijana od srebrne mračnine, ki se lije skozi okno, sedi vila Zlatolasa ob postelji.

«Kako si zadovoljen z novo gospodinjico?» smehljaje vpraša vila Zlatolasa.

«Prelepa ti hvala, toda... ves dan mi mori srce, da se boš skrivala pred menoj in me pogubila, če se ti zamerim...»

«Ne, ti ostaneš vedno moj. Kar si zjutraj izprl čaj, pripravila sem ti ga iz čudotvornih rož, sem te navezala nase.»

«Vila Zlatolasa, premisli, jaz sem boren fant, ti pa skrivnostno bitje, nikoli ne bo najina zveza popolna.»

«Ne boj se, v ničemer te ne bom ovirala, ne bom se skrivala pred teboj. S srečo te

bom spremljala. Zaspaj zdaj in počivaj sladko!»

Pavle začuti goreč poljub na svojih ustnicah. Vzplamti mu srce, z rokama nlastne, toda ne ujame ničes, le tih šepet mu govori na uho:

«Zgodilo se bo le, kadar bo moja volja!...»

Leto dni je Pavle srečno živel v naklonjenosti in ljubezni vile Zlatolase. Vsega je imel v izobilju, njegova sobica se je izpremenila v domek neizmernega zadovoljstva. Zjutraj ga je vila prebudila iz sladkih sanj; čez dan se ni prikazala, toda Pavle je v srcu čutil žar ljubeče sile. Veselo je delal in si prepeval. Ko pa je legla noč in se je Pavle podal k počitku, so se nalahno odprla vrata, tiho je vstopila vila Zlatolasa prisleda ob postelji in Pavleta zazibala v pokojno spanje, božajoč mu mehke lase.

Leto dni je poteklo in Pavle je moral na vojno. Ni se utegnil posloviti od vile Zlatolase, sredi belega dne je moral odriniti v krvavi boj.

Tri dogla leta je trajala vojna, tri dogla leta se je Pavle boril s sovražnikom. Končno se je vrnil v tih svoj domači kraj.

Toda koliko razočaranje! Njegova žaga je zapuščena in opustošena. Tri letta so

kattadskih vinskih trgovcev, da nakupijo večje količine vin.

— Živinska sol za Slovenijo. Gospodarske organizacije so naprosile finančno upravo, da se jim dovoli uvoz živinske soli proti znižani monopolski taksi.

Obrtni glasnik

o Obrtniška banka. Po vesteh iz Beograda bo načrt zakona o Obrtniški banki v kratkem času predložen narodni skupščini.

Beležke

+ Daleč so padli. Zeleni generali SKS, ki so spravili lepo misel kmečke samostojnosti skoro že čisto na rob, samostojnega kmeta pa ob ves vpliv, so sedaj izdali poziv, da naj ljudje ne čitajo «Domovine» in drugih naprednih listov. «Domojuba» g. Pucelj in njegovi generalisti tovariši niso prepovedali. Oni že vedo, zakaj. O. Pucelj je bil včasih demokrat, ko mu je kazalo, da bo postal poslanec in minister, je postal samostojen kmet. Sedaj postaja g. Pucelj radikal in če mu tam ne bo «ratalo», bo pa morda končal svojo politično kariero v — farovžu. Tako bi se pač moralo sklepati, ako se sliši, da g. Pucelj preganja napredne časopise in pusti v miru farovške

Novosti

* Letošnje božične praznike smo praznovali v prav ugodnem vremenu. Posebno Božič je bil lep. Na praznik sv. Štefana je padlo sicer malo snega, toda snežilo je na zmrznjena tla in se ni delala luža pod nogami. Zal je, da taki prazniki pri nas ne minejo nikdar brez popivanja in prelepov. Po ljubljanskih ulicah je bilo zlasti na praznik svetega Štefana ponoči vse preveč alkoholnih bratcev. Z dežele pa nam poročajo o več pretepih. Vsaj Božič, praznik miru, naj bi se ne proslavil z alkoholom in noži.

* Mariborski veliki župan pričel poslovati. Po ukazu ministrstva za notranje za-

deve je veliki župan dr. Miroslav Plol pričel dne 24. decembra v Mariboru poslovati.

* Naša vojna mornarica. Admiral Prica se je te dni vrnil s svojega inspekcijskega potovanja ter podal ministrstvu poročilo o stanju naše vojne mornarice, ki šteje sedaj šest večjih ladij. Torpedovk imamo 12 ter nekoliko jaht in ladij za manevriranje. Na Donavi imamo 4 monitorje, 2 vedeti in 2 armirana remorkerja. Pomorskih oficirjev imamo 108.

* Nov dnevnik prične izhajati v Ljubljani, in sicer bo to skupno glasilo slovenskih radikalcev, ljubljanskih samostojnežev, narodnih socialistov in nekaterih ljubljanskih stari- nov. Na kakšni podlagi so se znašle vse te stranke za skupno delo, je gotovo ena zadnjih največjih političnih ugank naše majhne Slovenije. Povprašamo samo naprednjake — samostojne kmete po deželi, ali so s tem korakom svojih ljubljanskih voditeljev zadovoljni. Ali ste zadovoljni, da se vaši voditelji tako tesno objemajo z radikalijo, ki nam je povišala davke in ki nam ni prinesla še ničesar dobrega?

* Nova lekarna v Zagorju ob Savi. Ministrstvo za narodno zdravje je podelilo gosp. Ivanu Pokornemu koncesijo za otvoritev in obratovanje nove javne lekarne v Zagorju ob Savi.

* Pred božičem dozorela jabolka. V vinogradu gostilničarja Ivana Deva v Mokronogu je ob času trgatve cvetela mlada jabolana. Sedaj pred božičem pa je sadje celo dozorelo. Seveda so bili sadovi komaj za lesnik debeli, vendar pa so imeli lepo rdečkasto barvo.

* Pozni gostje. Jate žerjavov in divjih gosi so šle šele prve dni tega tedna preko Ljubljane na jug in so se torej letos zelo zakesnile. Stari kmetje prerokujejo radi tega kratko zimo in malo snega

* Zanimiv slučaj. V vasi Lozovik pri Smederevu v Srbiji je nenadoma spregovorila deklica, ki je bila 14 let nema.

* Koliko je židov? Ameriški židovski statistični urad je izdal nedavno podatke o ži-

dih. Po vsem svetu se nahaja 15 in pol milijona židov. Nad dve tretjini jih živi v Evropi, ena četrtnina jih je v Ameriki, a le 7 odstotkov od vseh jih je v Aziji. V Jugoslaviji je 60.000 židov ali 0,5 odstotka vsega prebivalstva.

* Sneg v južnih krajih. Iz Beograda poročajo, da je v zadnjih dnevih tudi po južni Srbiji, Crni gori, Bosni in Hercegovini nastopilo hladno vreme s sneženimi viharji. Začel je pritiskati mraz, ki priganja divjačino in tudi volkove v bližino človeških bivališč.

* Tragična smrt. Pred kratkim je v Jarelini pri Mariboru doletela tragična smrt učitelja Vladimirja Skrbinška. Bil je z večjo družbo na lovu. Ko so se vračali, so se ustavili v gostilni. Učitelj Skrbinšek je pri plačevanju računa zadel s puško ob mizo. Puška se je sprožila in je krogla zadela nesrečnika v glavo. Bil je takoj mrtev. Zalostni dogodek je vse navzoče globoko ganil.

* Nesreča radi granate. Na pobočju Svete gore pri Gorici je ponesrečil 14letni Alojzij Berčič iz Grgarja. Deček je našel granato in jo skušal odpreti. Pri tem pa je granata eksplozirala in dečka strašno razmesarila. Umrl je v groznih bolečinah.

* Volk v vasi. Pišejo nam: V Štalcarjih pri Kočevju je odnesel volk 18. t. m. zjutraj s paše prav tik vasi eno ovco, drugo pa poškoval. V noči pred tem sta izginila iz vasi tudi dva psa, ki sta bila menda istotako plen volkov. Lovci prav nič ne trebijo v naših gozdih to zverino, ki dela našemu že tako ubogemu kmetu veliko škodo. Odkodnme pa se vsak brani plačevati pod raznimi izgovori. Zverina, zlasti volkovi naj se temeljito pokončujejo, ne pa goje, sicer si bomo kmetje sami poiskali pravico za pokončavanje takih škodljivcev, pred katerimi ne bo varen kmalu niti človek. Kmet.

* Opasen požar v Mostah. Dne 22. t. m. je nastala v tvornici lanenega olja in firneža Hrovat & Komp. v Mostah pri Ljubljani nenadoma močna eksplozija. Eksplozirala je kotel, v katerem se je kuhalo olje. Bila je prava sreča, da sta se radi silnega smrada od iz-

stala koleasa. Ostra žaga je zarjavela, ker ni več rezala v meso hrastovih in smrekovih hlodov, streho je poškoval vihar, pohišstvo v njegovi sobi je razjedeno in nagnito. Pozabila je torej vila Zlatolasa nanj in na njegov domek, odkar je bil odsoten.

Utrujen leže Pavle v trhlo slamo svoje postelje in premišlja: «Morda pa vendar še pride vila Zlatolasa, ako izve, da sem se vrnil.»

Toda čakal in klical jo je zaman. Vila Zlatolasa se ni javila niti prvo noč, niti drugi dan, niti za mesec dni. Pavle je popravil žago in dom, nato pa sklenil: «Ne bom več odlašal; nevesto si poiščem.»

Tako je res storil. Izbral si je v sosednji vasi Metko, pridno in pošteno dekle.

V poročni noči pa se Pavletu v sanjah prikaže vila Zlatolasa. Vsa je žalostna, solznih oči in razpletelih las. V naročju drži dete in tako govori Pavletu: «O, ljubljani moj, menil si, da sem tekom treh let pozabila nate. A če bi vedel, koliko sem pretrpela zaradi tebe! Glej, to dete je sad ljubezni, ki mi je rodil pokoro in kazen. Pokoriti sem se morala v tuj, daljni deželi med trnjem. Zdaj je prestano vse, vračam se nazaj v domačo planino. Ti si izbral si družico, toda moja ljubezen do tebe vseeno ne usahne. Še te bom obiskovala, in preden

danes sine zarja, ti izročim delež ljubezni, zaradi katere sem jaz prestala ostro pokoro.»

Pavle v sanjah iztegne roki, tedaj se prebudi in si pomane oči. Skozi okno je posvetil prvi sijaj vzhajajočega dneva. Toda, kaj uzre Pavle ob sebi! Angelsko nedolžen deček spi ob njem...

Da si olajša srce, izpove Pavle še tisto jutro svoji ženi vso zgodbo o vili Zlatolasi.

«Naj bo, kakor je,» pravi nato Metka z blagim srcem. «Vzgojiva otroka, ki je nedolžen.»

«In še to,» pristavi Pavle, «obljubila mi je vila Zlatolasa, da me ne bo zapustila, temveč se mi tudi odslej še javljala. Ako pride v obiske, nič žalega ji ne stori!»

Ni vedel odslej Pavle, da je vila Zlatolasa resnično zopet prihajala ob njegovo posteljo. Sleherno jutro, ko je vstala Metka in se odpravila v kuhinjo, da pripravi zajutrek, so se nalahno odprla vrata. Tiho je vstopila vila Zlatolasa, poljubila otroka v zibelki in se sklonila do Pavleta, ga rahlo poljubila na čelo in sedla na njegovo posteljo. Preden se je Pavle prebudil, je vila Zlatolasa prav tako narahlo odšla skozi vrata v planino...

Ni se torej vilinih jutranjih obiskov zavedal Pavle, tudi dete ni zajokalo, vedela pa je zanje ženka Metka, ki je iz kuhinje videla vilo vstopiti skozi duri. Toda Pavletu ni povedala ničesar.

Neko jutro, ko je Pavle še spal in vila Zlatolasa ob njem, stopi Metka potihoma iz kuhinje v sobo po kruh. Vidi vilo Zlatolasa, spečo ob Pavletu, gosta kita njenih dolgih zlatih las pa visi preko postelje do tal. Skloni se tedaj Metka, rahlo dvigne kito in jo priloži ob vili. Kakor zadeta od sulice se predrami vila Zlatolasa in skrivnostno izpregovori:

«Zdaj me je kača pičila, videli me ne boste nikoli več...»

Vila Zlatolasa ni prišla več. Sinček pa je doraščal v skrbeči ljubezni Pavletovi in Metkini. Toda na njegovem nežnem angelškem obrazku, ki so ga obkrožali bujni zlati kodri, in v njegovih globokih sinjih očescih se je odražala neznana tuga, skrito hrepenenje. Zamišljen in sanjav je dečko posedal ob vodi, ali pa hodil onstran struge v gozd nabirat jagode. Zašel je nekoč previsoko v planino, na večer ga ni bilo domov. Toda vrnil se ni niti drugi dan in nikdar več. Našel je pot nazaj k svoji mamici — vili Zlatolasi...

kotla vzhajajočih plinov obratovodja Tabor-sky in njegov pomočnik Cerar baš nekaj hi-pov prej odstranila iz prostora. Požar, ki bi lahko postal opasen, se je radi prisotnosti duha obratovodje in njegove žene omejil. Kmalu so prispeli tudi gasilci na pomoč. Škoda se ceni na poldrugi milijon kron.

* **Žepni bratec** je 23letni Mihael Božič iz Spodnjih Grušoveh, ki je meseca oktobra na potu iz Polzele izmaknil iz žepa Fr. Rojnika 3000 Din, štirinajst dni nato pa na potu iz St. Jurja ob Taboru v Braslovče Alojzu Cilenšku 750 Din. Pred okrožnim sodiščem je dobil 1. razredno nagrado 8 mesecev težke ječe.

* **Tat kravjih repov.** V kamniški okolici je že dlje časa opazati, da nekdo reže žimo na kravjih repih. Nedavno je bila pri Sv. Primožu nad Kamnikom pri teh posestnikih porezana žima na 22 repih. Orožniki so storilca izsledili, in sicer v osebi nezaposlenega Josipa Prekleta, ki je že pod ključem.

* **Razbojnik v obleki nune.** V bližini mesta Subotice se je te dni dogodil zanimiv slučaj. K neki rodbini je prišla neka nuna in prosila za prenočišče. Rodbini se je nuna zdela sumljiva in skrhli so pod posteljo slugo, da bi jo opazoval. Sluga je kmalu opazil, da je nuna — maskiran razbojnik. Navalil je nanj in ga z rjuho zadel. Nato ga je vlekel na dvorišče in šel spat. Ponoči so navalili na hišo še drugi razbojniki, a ko so videli na dvorišču mrtvega tovariša, so zbežali. Orožniki so uvedli strogo preiskavo.

* **Aretacija vlomilske družbe v Ljubljani.** V zadnjem času je strahovala Ljubljano vlomilska družba, ki je opravljala svoj posel v nočnih urah. Vlomilci so bili prav spretni, kajti naša očesa postavte dolgo časa niso mogla izslediti ničesar. Posebno so vlomilski družbi bile na srcu blagajne državnih in privatnih uradov, a najraši so kradli pisalne stroje, katere so prodajali naprej. Podnevi so uzmoviči igrali vlogo elegantnih trgovcev in so imeli tudi dekleta. Razočaranje, ki je prišlo baš za božič, je bilo seveda veliko. Aretiranih je bilo več glavnih kolovodij, kojih imena so Vid in Pavle Čepin ter Adolf Praček. Policija bo aretirala še več drugih zlikovcev te družbe.

* **Umor v Volčjem potoku pri Kamniku.** Zakonca Alojzij in Marija Kočar iz Volčjega potoka pri Kamniku sta že dlje časa živela v ostrem prepiru. Dne 21. t. m. sta se zakonca ponovno sprla in je prišlo med njima do dejanskega sponada. Sosedje so slišali, da je žena klicala na pomoč. Ker pa se je tako vpije v hiši čisto ponavljalo, ni nihče prišel pomagat. Čez nekaj časa so našli Kočarjevo na skednju mrtvo. Preiskava je dognala, da je Kočar svojo ženo zadušil. Klečal je s kolonom na trebuhu žene in tiščal komolec njene roke toliko časa v usta, da je nesrečnica izdihnila. Morilec trdi, da žene ni zadušil in pravi, da je v razburjenosti gotovo padla na skednju po lestvi in se ubila. Ali je ta zagovor resničen, bo dognala sodna preiskava.

Iz raznih krajev

* **V Kranju** je umrl v starosti nad 90 let upokojeni davčni uradnik Anton Prevč. Služil je nad 40 let pri davčnem uradu v Kranju. Blag mu spomin!

* **V Mengšu** je umrl g. Fran Sušteršič, poštni poduradnik v pokoju. Bodi mu blag spomin.

* **V Kamniku** je umrl po kratki bolezni g. Avgust Terpine, usnjari in posestnik, vrl narodnjak in podjeten trgovec. N. v m. p.!

* **V Kranjski gori** je umrla trgovka gospa Frančiška Pečar iz ugledne narodne rodbine. Bodi blagi ženi ohranjen trajen spomin!

* **V Novi vasi pri Rakeku** je umrl v sredo g. Ivan Modic, veleposestnik in trgovec, star 74 let. Pokojnik je bil splošno poznan in spoštovan na Notranjskem. Blag mu spomin!

* **Na Vratjem vrhu** je razpuščen občinski zastop. Za gerenta je imenovan posestnik Ivan Gregorec iz Vratje vasi.

* **V Belskem vrhu** je 15. t. m. zvečer okrog 10 maskiranih roparjev prišlo pred hišo posestnika Franca Vuzena. Zahtevali so, da se jim odpre. Ker domači tega niso storili, so oddali dva strela skozi okno in vlomili vrata. V hiši so pretepli domače in pobrali, kar se je dalo. Po ropu so zagrozili domačim, naj molče o dogodku in izgnani v noč.

* **V Hrastniku** se je ponesrečil delavec v steklarni Anton Mastnak. Padel je po stopnicah in si razbil lobanjo. Poškodba je bila tako težka, da je že naslednjega dne umrl.

* **V Hudinji pri Vitanju** je v noči od petka na soboto izbruhnil požar v stanovanjskem poslopju bajtarja Ivana Černeta. Leseno poslopje je bilo v trenutku v plamenih in je pogorelo do tal. Mnogobrojna rodbina, med njimi pet malih otrok, si je komaj rešila golo življenje.

* **V Rogatcu** je na sejmu dne 30. novembra okradla Veronika Jenički iz Hrvatske 8 trgovcev. Obsojena je bila na 4 mesece poostrelega zapor.

* **V Spodnjem Borčiču pri St. Lenartu** v Slovenskih goricah je umrla ga. Terezija Rihtarič, vrla narodna žena in mati g. Petra Rihtariča, živinozdravnika v Šoštanju. Blag ji spomin!

* **V St. Petru pod Mariborom** je na lovu v večji družbi eden lovcev po nesreči zadel v glavo gonjača, mladega fanta.

* **V Hočah pri Mariboru** je umrl nadžupnik in dekan g. Adam Grušovnik v 66. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Sokolstvo

SOKOL JEZICA priredi 31. decembra ob pol osmih zvečer pri «Ruskem carju» jako zabaven Silvestrov večer. Na sporedu so: razni kupleti (Krojač in čevljar, Zupan, Smolar, Pod oknom), enodejanka «Natakar», šaljiva pošta in ples. Vstop prost.

Izred sodišča

LJUBLJANSKA POPOTA.

Dne 10. t. m. je bilo otvorjeno v Ljubljani zadnje letošnje porotno zasedanje. Porotniki so najprej sodili o žalostnem dogodku, ki se je odigral pred petimi leti v bivši kavarni «Ilirija» v Ljubljani. Takrat je prišlo do pretepa med češkimi vojaki in Bosanci, ki so se nahajali v kavarni. Ker se je v prepir vmešal tudi kavarnar Ivan Mikec, so Bosanci skočili proti njemu in Peter Petrovič mu je z nožem prizadejal tako težko rano, da je Mikec kmalu umrl. Ker so porotniki zanikali vprašanje uboja, je bil Petrovič obsojen le na 14 mesecev ječe. — Štefan Ciglič mizar iz Kranja, ki je bil osumljen uboja, je bil oproščen, ker za njegovo krivdo ni bilo zadostnih dokazov. —

Roza Blaško iz Otije pri Ajdovščini je bila obtožena detomora, ker je svoje nezakonsko dete po rojstvu zažgala v peči. Izgovarjala se je s tem, da je bilo dete mrtvo rojeno. Cila je obsojena na 2 meseca strogega zapor, ker pri porodu ni iskala potrebne pomoči. — Radi detomora se je tudi zagovarjala 24letna Angela Dclen s Seničnega na Orenjskem. Porotniki so zanikali vprašanje glede detomora in tako je bila Dolen obsojena na 6 tednov, ker ni porodila naznanila oblastem. — Železniški asistent Ivan Zorko, sedaj radnik v Sisku, se je moral zagovarjati radi ostudnega zločina denuncijantstva iz vojnih časov. Denunciral je postajenačelnika iz Zaloga g. Rudolfa Jakhla, češ, da je veleizdajalec, vohun in da simpatizira s Srbi. Njegove ovadbe pa so bile podla laž. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe. — Ivan in Matevž Rok, ki sta bila osumljena tihotapstva, sta bila radi pomanjkanja dokazov oproščena. — Posestnik Josip Ulčar iz vasi Leka v Trebeveljski ni hotel odstopiti svojega zemljišča, da bi se preko njega zgradila občnska pot. Kmetijski fantje so radi tega prišli v njegovo hišo in Anton Kozlevčar ga je pri prepiru precepoškodoval. Za svoje dejanje je dobil 5 in pol meseca težke ječe. — Delavec Jože Roblek od Sv. Katarine nad Tržičem je bil strasten divji lovec. Postrelil je mnogo divjačine in bil radi tatvine obsojen na 3 mesece zapor. — Radi oskrumbe mladoletne deklice sta bila obsojena malopridneža 21letni Miha Kristan na 1 leto težke ječe, 14letni Peter Blažič pa na poldrugo leto težke ječe. — Pohoten stavec Jakob Strle je bil radi hudodelstva posilstva obsojen na 1 leto težke ječe. — Že v drugič se je zagovarjal pred poroto 19letni France Podbevšek iz Raven nad Kamnikom radi hudodelstva posilstva. Ker pa so porotniki zanikali vprašanje, da se je obtoženec v času dejanja zavedal, da Drolčeva še ni izpolnila 14 let, je bil Podbevšek oproščen. — Marija Mohar iz Kresnic pri Littji se je zagovarjala radi detomora, ker je svoje nezakonsko dete vrgla v greznico. Porotniki so zanikali vprašanje glede krivde detomora, potrdili pa vprašanje, da je obtoženka zatajila porod. Bila je obsojena samo na mesec dni strogega zapor. — Krojaški pomočnik O. Vovk iz Mišinj je ob italijanski meji izvršil več drznih tatvin, nato prijadral v Ljubljano in se zabaval v družbi natakarič. Bil je radi tatvine in vlačuganja obsojen na 10 mesecev težke ječe. — Josip Petrič iz Sv. Jurija na Dolenjskem je na raznih krajih izvršil več tatvin in z ukradenim denarjem veseljačil v družbi z zloglasnimi ženskami. Bil je obsojen na 2½ leta težke ječe. — Josip Lončar, 72letni starček iz Cerknice, je bil radi malomarne usmrtnice 20letnega fanta Antona Šviglja obsojen na 3 mesece strogega zapor. Senat mu je prisodil radi številnih olajšujočih okoliščin izredno nizko kazen. — Zidarski pomočnik Ivan Pečnik iz Smartna ob Savi je bil radi hudodelstva nečistosti nad svojo lastno osemletno hčerko obsojen na 5 let težke ječe. — Premetenil lažtrgovec Anton Kajež iz Banjaloke pri Kočevju se je moral zagovarjati radi številnih goljuhij. Z zvitiimi pretvezami je ogoljufal večje število trgovcev za približno 100.000 Din. Porotniki so njegovo krivdo soglasno potrdili, na kar je bil Kajež obsojen na 3 leta težke ječe. S to razpravo je bilo letošnje porotno zasedanje zaključeno.

CELJSKA POROTA.

Celjsko porotno sodišče je pričelo zasedati 3. t. m. Najprej se je zagovarjal radi tatvine inozemec *Friderik Glöckel* iz Nürnberga. Bil je obsojen na 2 leti ječe. — Posestnik *Jožef Meyla* v Sopotah je ubil svojega tasta *Franca Plevnika* radi družinskih preprirov. Bil je radi uboja obsojen na 3 leta težke ječe. — Samski rudar v Senovem *Franc Pirc* je bil obtožen uboja. Večja družba fantov je sedela v restavraciji v Senovem in med njimi je prišlo do prepira, ki je končal tako, da je dobil *Labohar* tri težke poškodbe, radi katerih je nastopila njegova smrt. Porotniki so vprašanje uboja zanikali, a potrdili vprašanje težke telesne poškodbe, nakar je bil *France Pirc* obsojen na 10 mesecev težke ječe. — *Ivan Babič*, 25letni posestnikov sin iz Parizelj pri Braslovčah, je bil radi hudodelstva posilstva nad neko staro ženico obsojen na 5 let težke ječe. — Posestnikov sin *Ignacij Koprivnik* iz Sv. Kunigunde v konjiškem okraju je z nožem sunil fanta *Kovčeta*, ki je radi izgube krvi umrl. *Koprivnik* je bil obsojen na 8 mesecev težke ječe. — Radi uboja v Št. Rupertu pri Laškem je bil obsojen na poldruge leto težke ječe *Alojzij Verhovšek*, ki je v pretepu razbil lobanjo *Ivanu Zemetu*. — Kot žrtev ljubosumnosti je *France Napotnik* v Oaberjah izgubil svoje življenje od brezvestnega *Ignaca Kodruna*. *Kodrun* je bil radi uboja obsojen na 3 leta težke ječe. — Radi zlorabe uradne oblasti, oziroma oškodovanja države so bili obsojeni *Grünwald* na 3 mesece, *Rafael Levi*, *Izak Finci* in *Izak Baruk* na dva meseca in pol, *Izak Levi* pa na dva meseca težke ječe. — S to razpravo je bilo celjsko porotno zasedanje končano.

MARIBORSKA POROTA.

Tudi mariborsko porotno sodišče je pričelo zasedati dne 10. t. m. Kot prva se je zagovarjala pred porotniki *Marija Jeremič* iz Pavlovcev. Bila je obtožena požiga, a radi pomanjkanja dokazov oproščena. — Posestnikov sin *Marko Bohanec* je v Mali Nedelji v prepiru sunil *Franca Prasa* tako močno v hrbet, da je ta po kratkem času umrl. *Franc Bohanec* se je zagovarjal s pijanostjo, a porotniki tega zagovora niso priznali. Bil je obsojen na 5 let težke ječe. — *Štefan Pozvek* iz Brezovic se je moral zagovarjati radi dveh ropov. Razprava je bila radi zaslišanja novih prič preložena. — Preužitkarica *Roza Tropov* iz Obreža je bila radi hudodelstva požiga, izvršenega pred 12 leti na gospodarskem postopju obreškega župana *Ivana Ravšla*, obsojena na 8 let težke ječe. — Radi tatvine sta bila obsojena *Friderik Sodec* iz Male Nedelje in *Ivan Pistotnik* iz Okonine na 5, odnosno na 6 let težke ječe. — Radi tatvine in vseh vlomov so bili obsojeni *Kidrič* na 6, *Pras* na 7 in *Straser* na 5 let težke ječe. — S to razpravo je bilo letošnje porotno zasedanje zaključeno.

Razno

ZIVLJENJE TUNISKIH ŽEN.

Tunis je francoska provinca v Afriki, kjer je francoska kultura že zelo razširjena. Toda vsa prosvitljenost ni mogla odpraviti tamošnjih haremov. Tuniski beji,

odlični domačini in bogataši, imajo svoje žene zaprte po haremih, a s francosko kulturo se okoriščajo v toliko, da se zabavajo s francoskimi igralkami in francoskimi labkoživkami.

Haremi v Tunisu so zelo zanimivi. Opremljeni so evropsko in v njih sede dame, oblečene evropsko, čitajo francoske romane, igrajo na klavir ter si negujejo nohte. Tuniske žene predstavljajo nekake divne živalce, zaprte v krasne kletke. Njihovo življenje poteka v oblačenju, slačenju finih oblek in negovanju teles. Haremске žene se mnogo bolj brigajo za svoje telo nego svobodno ženstvo. Njihovi telesni čari privezujejo moža, ki je sicer pripravljen, da najde vedno več zabave v družbi evropskih žen.

Zanimivo je, kako si neguje in lepotiči telo tuniska ženska. Ko se dekle ali žena zbudi, pristopi zamorka ali pa služkinja bele kože ter odpre okno, da pride svetloba v sobo. To je mogoče, ker so okna na dvorišče in se ni bati, da bi nepoklicano oko videlo lepo spavalco. Postelje so naravnost čarobne s svilenimi odejami in divnimi okraski. Nato se dekle ali žena pripravi za kopanje. Najprej se okoplje v dišeči vodi. V orientalskih hišah naravnost razmetavajo denar za dišave, ki pomenijo zanje toliko kakor slaščice, brez katerih istotako ne morejo živeti. Ko se tuniska dama okoplje, ji služkinja namaže telo z oljem, ki diši po vijolicah, rožah in rožmarinu. Ko je olje razmazano po telesu, se zmočil telo z jasminovno vodo. Nato se nariblje vse telo in obrise z mehko obrisačo. Koža postane na ta način mehka, sveta in gladka kot marmor. Na koncu se namaže še vse telo z neko kremo, ki diši po ambri.

Zatem pridejo na vrsto oči, obrvi in trepalnice. Ženske imajo neko posebno tekočino, napravljeno iz alojevega listja, katero vbrizgajo v oči, ki dobijo tako poseben blesk. Potem si namažejo obrvi in trepalnice ter napudrajo lice in vrat ter končno še pordečijo ustnice.

Ko je vse to končano, pride na vrsto oblačenje in krašenje z dragocenim kamenjem, z diamanti, smaragdi, safiri, biseri. Prav kakor v pravljicah iz «Tisoč in ene noči».

Seveda je za vse to treba silno dosti časa. Tega pa tamošnjim bogatim ženskam itak ne nedostaja. Naše ženske, tudi najbogatejše, si toliko časa in toliko dragocenosti ter razkošnosti ne morejo privoščiti.

PADANJE IN NARAŠČANJE PREBIVALSTVA.

Francoski publicist *Bouvron* je napisal zanimive podatke o padanju in naraščanju prebivalstva na vsem svetu. Predvsem je poučen pregled, ki ga je sestavil mednarodni statistični zavod v Haagu, primerjalnoč položaj v letih 1910. in 1920. Na 10.000 Evropejcev je prišlo:

	Leta: 1910.	1920.
Rusov	2993	2250
Nemcev	1451	1324
Francozov	876	867
Angležev	806	838
Italijanov	775	859

V gostoti prebivalstva je na prvem mestu v Evropi Belgija z 251 prebivalci na kvadratnem kilometru. Sledijo Anglija, Holandska, Nemčija, Italija, Češkošlovška itd.

Svetovni pregled o gostoti prebivalstva izkazuje tele številke za kvadratni kilometer:

	Leta: 1910.	1920.
Evropa	45.7	45.0
Azija	20.7	24.2
Afrika	4.4	4.6
Amerika	4.1	4.8
Oceanija	0.8	0.9

Gostost prebivalstva v Evropi se je v poslednjem desetletju znižala. Največji narast izkazuje Azija, katere prebivalstvo bo doseglo kmalu 1 milijardo, kar znači nad polovico vsega ljudstva na svetu. V Aziji je najgostejše obljudena Japonska, 145 na kvadratni kilometer.

Kakšni zaključki prihajajo iz teh števil? Zapadna Evropa z dozorevajočo kulturo pričinja padati v številu prebivalstva ali pa število prebivalstva vsaj ne napreduje. K Franciji, o kateri se vedno najbolj naglašajo manjšanje porodov, se v povojni dobi pridružujeta Nemčija in Anglija. Na drugi strani pa se Azija izkazuje za opasnega konkurenta Evrope.

TAJNOST HOTELSKJE SOBE.

Ameriški listi prinašajo nastopno zanimivo dogodbo: Minila so tri leta, ko je prišla v Zedinjenih državah v Minneapolis v neki hotel lepa mlada ženska v spremstvu nekega moškega. Spremljevalec je imel v naročju jokajočega novorojenčka. Moški in ženska sta si vzela sobo za nedoločen čas.

Od onega dne ni nihče videl več lepe mladenke izven njene sobe. Gostje v sosednjih sobah so mnogokrat čuli otročje čebljanje in prijetno sinehlanje mamic, ki se je igrala z otrokom. Iz mesecev so postala leta in iz otroškega čebljanja se je razvil živahen deški glas, a včasih se je videla pri oknu kodrasta glavica lepega dečka, ki je radovedno zrl v skrivnostni svet.

Dotični možak, ki so ga imeli vsi za njerega soproga, je mnogo potoval po poslih, kakor je sam rekel. Samo tu pa tam in za nedoločen čas je prišel v hotel. Ona je vedno jedla v svoji sobi ter je naročala vse potrebne stvari po telefonu. Njeni računi so bili vedno plačani z največjo točnostjo.

Zgodilo pa se je, da so detektivji slučajno čuli o skrivnostni dami. In kakor je znano, ne morejo detektivji pustiti nobene skrivnostne reči v miru. Tako ni nič čudnega, če je nekega lepega dne prišla k mladi dami detektivka, ki je na spreten način izvabila iz blede mladenke njeno skrivnost.

In tako se je zvedelo, da je lepa mlada mamica, stara dvajset let. Ko je imela kot sedemnajstletna kratkokrillka nezakonsko dete, je prisegla, da ne bo nikdar stopila iz hotelske sobe, dokler se ne bo na njenem drobnem prstku lesketal poročni prstan.

Na glavnem detektivškem uradu je s tresočim glasom pripovedovala svojo zgodbo. Iz njenih lepih oči so silele solze. V njeni bližini je sedel njen ženin, a za krilo se je držal štiritletni dečko, ki je ra-

dovedno gledal na prijazne obraze detektivov.

Vendar je bila zadeva srečno rešena. Mož je vstal, ne da bi rekel kako besedo, nežno je prijel mladenko pod pazduho in detektivi so presenečeni gledali za parčkom, ki jo je ubral naravnost v drugo nadstropje, kjer se nahaja urad za izdajanje poročnih dovoljenj. Nekaj minut pozneje je bila skrivnostna dama poročena in deček s koderasto glavičico je dobil ime.

ZIVLJENJE V STAREM EGIPTU.

Siherni dan skorò uspeva učenjakom in raziskovalcem odkriti kako novo zanimivo dejstvo, ki pomore razsvetliti podrobnosti o življenju starih Egipčanov. Doslej se je mislilo, da družabno življenje tega starega prosvitljenega naroda pred tisoči let ni bilo posebno razvito. Sedaj pa odlični angleški raziskovalec Patrick priča o baš nasprotno.

Nedavno je Patrick izdal posebno knjigo o življenju starih Egipčanov. V njej na posebno zanimiv način pripoveduje, kako so stari Egipčani prirejali ogromne gostije, na katerih so se tudi ženske kaj rade do nezavesti upijale. Do teh zaključkov je prišel raziskovalec Patrick na osnovi starih listin, kjer so natančneje popisane nekatere slavne gostije.

Navzlic temu, da so stare egipčanske obitelji računale svoje pokolenje po materi, ne po očetu kakor mi, so si Egipčani vzdrževali velike hareme s poljubnim številom žen. V haremih pa je bilo navadno prav živahno, ker so se znale Egipčanke neprestano zabavati s petjem, plesom in igranjem.

Zanimivo je tudi Patrickovo mišljenje o zgradbi piramid. On trdi, da zdanje teh kolosalnih gradb ni zahtevalo toliko solz in naporov egipčanskih podanikov, kakor se je to doslej mislilo, temveč da je ves posel šel prav udobno od rok. Vsak državljani je namreč moral dvakrat letno pomagati pri zidanju sam ali pa s svojimi sužnji. To je bil torej nekak «kuluk»! Vršil pa se je ob času vsakoletnih povodnji, ko Egipčani itak niso mogli opravljati poljskega dela.

Vsekakor so Patrickove najnovejše navdedbe vzbudile obilo zanimanja in pričakovati je, da bomo v kratkem še marsikaj zvedeli o kulturi in življenju starih Egipčanov.

× **Ladja z mrtveci.** Te dni je neki angleški parobrod na poti med Avstralijo proti Angliji naletel sredi morja na malo jadrnico, ki je tavalja kot izgubljena ovca sem in tja. Na njej ni bilo opaziti od daleč nobenega človeka. Ko se ji je parobrod približal, se je nudil gledalcem s parobroda strašen prizor. Na mali jadrnici je ležalo 6 mrtvih mornarjev, plavajočih v vodi, kajti na dnu jadrnice se je nahajala že voda. Mrlički so bili že napol razpadli. Zanimivo je pri tem žalostnem primeru, kako se je mogla vzdržati jadrnica tako dolgo na površju in da se ni potopila. Mornarji na jadrnici so umrli gladu, ker jim ni prišla pravočasno pomoč.

× **Kako dolgo naj spimo?** Odgovor na to vprašanje zavisi od starosti, zdravja in končno je potreba spanja v mnogih slučajih popolnoma individualna. Otroci spijo v prvem letu svoje starosti okoli 16 ur, v drugem letu starosti pa navadno okoli 14 ur na dan. Čim sta-

rejši je otrok, tem manj časa spi, toda starši morajo vedno paziti na to, da imajo otroci dovolj spanja. Otrok, ki je star 12 let, mora spati 10 ur, za 16letne zadostuje 8 ur. Premalo spanja zelo slabo vpliva na zdravje otrok. Pri odraslih ljudeh je spanje čisto individualna stvar. Krepak in zdrav človek potrebuje večinoma le 6 ur spanja. Slabi, slabokrvni in bledolčni ljudje in oni, ki so prestali kako bolezen, potrebujejo osemurno dnevno spanje. Stari ljudje morajo zopet spati dalj časa, in sicer 8 do 10 ur na dan. Znano je tudi, da se ljudje, ki spijo mirno brez sanj, bolj naspijo in odpočijejo nego ljudje, katerih živci in možgani delujejo tudi za časa spanja.

× **Zdravstveni pomen rokavic.** Ljudje niso sedaj rokavice večinoma pozimi. Iz materijelnih razlogov je sicer bolje hoditi brez rokavic, toda z zdravstvenega stališča izgleda stvar popolnoma drugače. Kolikim ljudem mora človek dnevno podati roko. Mnogi od njih so bolni in nečisti. Koliko rok prijeme dnevno razne ograje na stopnišču, na tramvaju, na vlakih in drugod. Ta imajo rokavice važno nalogo, da zaščitijo človeka pred raznimi nalezljivimi boleznimi. Zdravstveni pomen rokavic je torej zelo velik. Priporočljivo je seveda, da se rokavice pogostokrat temeljito operejo.

× **Mesto s 40 milijoni podgan.** London, ki je največje mesto sveta, ima tudi največ podgan. To se more sklepati iz tega, ker se je nedavno pričel v Londonu tako zvani «teden borbe s podganami». Te borbe se udeležuje cela vojska 100.000 ljudi, ki so oboroženi z vsemi pripomočki za pokončavanje podganje nadleže. Računa se, da je v Londonu okrog 40 milijonov podgan.

× **Poskus dvignjenja pred 1900 leti potopjenih ladij.** Nedavno se je v Rimu sestavil odbor, ki ima nalogo, da dvigne dve ladjji, ki sta se potopili v nekem jezeru v bližini Rima pred celimi 1900 leti. Zgodovina teh ladij je izredno zanimiva. Krvooločni rimski cesar Tiberij je bil posinovljenec prvega rimskega cesarja Avgusta in je vladal od 14. do 37. leta po Kristu. Nekoč je priredil na jezeru veliko zabavo, katere so se udeležili vsi rimski odličnjaki. Za to jezero sta bili zgrajeni dve ladjji, kateri so delali delavci celih 11 mesecev. Med tema dvema ladjama se je v zabavo gostov vršila pomorska bitka, katere izid je bil ta, da sta se obe ladjji s posadko vred potopili. Če se bo posrečilo dvigniti ladjje iz jezera, je pa seveda veliko vprašanje.

× **Največji in najdaljši tunel.** Najdaljši tunel na svetu je nedvomno Simplon v Švici, ki je dolg 18.743 metrov. Nato sledi: tunel na Sv. Gotardu, ki je dolg 14.920 m, tunel Mont Cenis 12.233 m, tunel Arlberg 10.270 m. To so vse tuneli, ki se nahajajo po raznih državah, a mnogo tunelov se nahaja tudi po raznih večjih mestih. Največ podzemskih tunelov ima Newyork, nato Chicago in francoska prestolnica Pariz. Največji pariški tunel je Saint Martin, ki je dolg 1850 m. Omeniti moramo, da so se tudi v najstarejših časih gradili tuneli. Tako je kraljica Semiramida imela dva dvora, enega na desni in drugega na levi obali Evfrata. Da je mogla hoditi iz enega dvora v drugega, je dala zgraditi pod reko Evfratom tunel. Bil je to prav za prav obzidan kanal, ki ni prepuščal vode. Tunel je bil zelo velik in za-

klenjen na obeh straneh z bronastimi vrati.

× **Slika bodočnosti.** Neki znameniti ameriški učenjak je imel nedavno v Newyorku predavanje, v katerem je na znanstveni osnovi podal približno sliko o ljudskem življenju bodočih stoletij. Najnovejša odkritja na polju zdravstva — pravi on — odlivajo novi svet. Ta učenjak trdi, da bo znanost v doglednem času odkrila posebno sredstvo za pomlajevanje, na podlagi katerega se bo povprečno človeško življenje znatno podaljšalo. Razen tega se bo našlo kemično sredstvo, s katerim bo mogoče potrebo spanja brez škode za zdravje skrajšati. Človek bo lahko mirno delal 16 do 20 ur. Tudi človeška hrana se bo zelo poenostavila. Ta prerokovanja se nam zde pravcate fantazije, ki so seveda v Ameriki vedno na dnevnem redu.

× **Pomen obrvi.** V zdravniški stroki obstoja posebna znanost, ki raziskuje in proučava le en del telesa, in sicer glavo. Raziskovanje se vrši tako točno in natančno, da nudi vsak del glave možnost za celo malo študijo. Slučaj, o katerem hočemo tudi mi izpregovoriti nekoliko besed, se nanaša na obrvi in na način, po katerem je mogoče na obrvih oceniti značaje, vrline in duševne sposobnosti ljudi. Ako so obrvi popolnoma vodoravne, tedaj je to znak, da ima človek krepak značaj in odločno voljo. Ako so obrvi malce zavite je to tudi znak čvrstega značaja, katerega pa krasi še dobrohotnost srca. Goste obrvi predstavljajo človeka, nestalnega temperamenta, tanke obrvi so znak slabega značaja in velike brezsrčnosti. Tudi barva obrvi igra precej veliko vlogo. Temne obrvi so znak moči in energije, brezbarvne pa pričajo o telesni slabosti moža. Ker pa ima vsako pravilo svojo izjemo, tako tudi veda o pomenu obrvi ni brez zmot in napak.

× **Smrt kralja ljudožrcev.** Ljudožrci niso samo plod fantazije, ampak oni živo še danes v raznih zapuščenih pokrajinah Afrike, Azije in Avstralije. Ljudožrstvo je cvetelo pred mnogimi stoletji tudi v Evropi. Tako so se v Parizu leta 1030. ob priliki strašne lakote pobijali medsebojno ljudje in uživali človeško meso. Tudi v drugih mestih Francije so v tej dobi prodajali javno na trgih človeško meso, ki je bilo seveda mnogo cenejše nego meso telet in drugih živali. Ravno tako so leta 1590. ob priliki obleganja Pariza lovili nemški vojaki dečke, jih ubijali, pekli ter uživali njihovo meso. Danes se je ljudožrstvo ohranilo edino na otokih Fidži. Kombau se zove poslednji kralj tega divjega plemena, ki je nedavno umrl. Ta možak je pričel svojo karijero kot šestletni deček, in sicer s tem, da je pojedel roko svoje lastne matere.

× **Zveri in človeško meso.** Ali si zvert res želijo človeškega mesa? Na to vprašanje odgovarjajo prirodoslovci različno. Nesporno je, da imajo volkovi, levi, tigri in druge zveri, čim so okusile človeško meso, posebno slast nanj. Veliki krotitelj zveri Hagenbeck trdi, da temu ni tako, nego da zver napada človeka bolj iz trme in zavesti, da je močnejša od njega. Hagenbeckovemu naziranju v prilog govori tudi primer izza Napoleonovega pohoda v Rusijo. Ko je o priliki umikanja franco-

ske armade iz Rusije zaostal velik del vojske po ruskih ravninah, so se volkovi nazrili človeškega mesa in tudi nagledali človeške slabosti, pa so naslednja leta v velikih krdeh napadali, a ne tudi žrli ljudi. Podobno se je godilo v Južni Afriki za časa bursko-angleške vojne. Oba primera nam kažeta, da so se zveri otresle strahu pred človekom, ker so nekaznovano in z lahkoto obvladale tolike množine ljudi, ranjencev in padlih. Zato so postale drzne. Statistično je dokazano, da so prvi dve leti po bursko-angleški vojni zveri, zlasti levi, raztrgali dvakrat toliko ljudi kakor običajno. Tretje leto nato se je že opazalo zopet nazadovanje. Tri leta torej je bilo potrebno, da so se zveri zopet kolikor toliko uverile, da je človek močnejši od živali.

Za smeh in kratek čas
Dovolj dela.

Gospa v jezi svoji služkinji: «Pomislite, Genovefa, ako ne bo šlo boje, bom prisiljena vzeti drugo služkinjo.»
Genovefa, kakor da ne razume: «Baš dobro, saj bi potrebovali še drugo služkinjo. Dela je dovolj za dve.»

Skrbna Micika.
Pri Gašperjevih so baš odvečerjali in sta ostala v skledi še dva štruklja. Mati ju je vzela in ju dala: enega starejši Miciki, drugega pa njenemu mlajšemu bratcu Jakcu.

Micika se je hitro spravila nad štrukelj in nedolžno vprašala: «Mama, zakaj si pa vi ne vzamete ničesar, mar bi si vzel Jakčev štrukelj.»

Policijsko posredovanje.
Mož Pantofelj (stražniku): «Lepo Vas prosim, gospod policaj, ali ne bi mogli ničesar ukreniti proti ženski, ki v tej niši neprestano razbija po klavirju?»
Stražnik: «Pač, — posredujem lahko pri njenem možu.»
Mož Pantofelj: «Ojej, to je baš tisto žalostno, ko sem vendar jaz njen zakonski mož.»

Ženski kofiček
ŽENSKA IN VINO.

Ženska, ki je bila v starih časih skoro popolnoma brezpravna, si je tekom stoletij poigoma priborila vsaj delno enakopravnost z moškimi. Zlasti je bilo nekdanje zabranjeno ženskam, da pijejo vino in da se opijanjajo, kakor jim je še sedaj v mnogih državah omejena politična svoboda. Moški so od nekdanje zabranjevali ženskam tudi vsa druga sredstva za opijanje in so v nekdanjih starih časih menili, da ženske celo brez alkohola čisto rade počenjšajo nezmislne stvari, kakor bi bile pijane. To je pač bilo v časih, ko so smatrali žensko za duševno zelo nizko pod moškim stoječe bitje.

Tudi danes se običajno govori, da ni nič gršega na svetu kakor pijana ženska. No, nedvomno ni lepo, če se ženska napije in razsaja, seveda pa je ravno tako ostudno, če se opiije moški. Tako se smatra danes za javno pohujšanje tudi, ako ženske kadijo, dočim za moške kajenje ni nŕkakor nečast. Dočim danes javno

menenje že dovoljuje ženskam vino, jim tobaka še doigo ne bo dovoljevalo, kar pa ne bo nič škodovalo ženstvu.

Iz zgodovine starega Rima so nam znani slučaji, ki spričujejo, kako silno so se stare Rimljanke borile za enakopravnost z moškimi glede pitja vina. Stari Rimljani so posebno vneto služili bogu pijancev Bahu, a tega niso dovoljevali ženstvu. V prvih zgodovinskih časih so bili Rimljani odločni vodopivci in šele kesneje, ko so žasedli Grčijo in vzhodne dežele, so spoznali ter vzljubili to ognjevito božansko pijačo, ki jih je potem mehkužila in slabila.

Tako je Julij Cezar, znameniti rimski vojskovođa in državnik, bil vnet pijanček. Rimski pesnik Horac je v svojih pesmih opeval vino kot izvor sile, junaštva, veselja in navdahnjenja.

Ženska v starem Rimu dolgo sploh ni smela okusiti niti kapljice vina v nikakem slučaju, a še pozneje, ko že ni bilo ženskam naravnost zabranjeno piti vino, se je vse zgedovalo nad onimi, ki so si usodile prijeti za kozarček božje kapljice.

V drugem stoletju pred Kristusovim rojstvom so smele piti ženske neko posebno sladko vino, neke vrste sok iz suhega grozdja.

Zgodovina nam pove več slučajev strašnega kaznovanja žensk, ki so prelomile zabranjo. Neki Egrucij Mecenij je svojo ženo, ki je skrivoma pila vino, tako dolgo tolkel s palico, da je umrla. Fabij Piktora piše, da je bila neka odlična rimska matrona obsojena na smrt od gladi, ker je svojemu možu ukradla kijuče od vinske kleti.

Lepo res ni, če se opiije kdorkoli, moški ali ženska. Gotovo pa ženskemu telesu alkohol bolj škoduje nego moškemu. Torej za enakopravnost v pijančevanju se ženstvo nikar naj ne bori, pač pa bi imelo lepo nalogo v tem, da podvira protialkoholni pokret.

Ženske pred ogledalom. Neki poznavalec ženskega sveta je opazoval, koliko časa stoje dnevno ženske pred ogledalom. Uspehi njegovega opazovanja so nastopili: Deklice od 6 do 10 let stoje dnevno 7 minut pred zrcalom, v starosti od 10 do 15 let se ogledujejo 16 minut, od 15 do 20 let pa se ponašajo s svojo lepoto celih 20 minut in še več. Ogledovanje zrcalu se stopnjuje prav do 30. leta. To je vjunc, kajti pozneje stoje ženske vedno manj časa pred zrcalom. V starosti od 60 do 70 let je ženska zadovoljna, ako sloji le šest minut pred ogledalom. V dobi svojega življenja, to je od 6. do 70. leta prebijejo ženske pred ogledali 349.575 minut ali 5826 ur. To merilo velja seveda za ženske iz srednjih slojev. Moderne dame in dame iz «višjih» krogov pa prestopijo še mnogo več dragocenejšega časa pred ogledali.

Socialni položaj žen na Kitajskem. Neki francoski časopis prinaša zanimive razprave o položaju ženskega sveta na Kitajskem. Pri Kitajcih se smatrajo še danes v dvajsetem stoletju ženske kot brezpravna para. Ženske ne veljajo skoro nič več nego navadne živali. Radi tega ubijajo mlade deklice navadno že ob rojstvu in jih mečejo v vodo kot mačke ali pse. To divjaško postopanje je na Kitajskem tako razpaseno, da morajo oblasti posredovati,

ki pa sicer ne kaznujejo takega amora. Ne smeš se torej čuditi, če najdeš ob rekah lesene tablice z napisi: Zabranjeno je metati ženske v vodo. Po kitajskih zakonih se ne smatra za morilca oni, ki ubije žensko. Šele v najnovejšem času so razne tuje komisije, zlasti angleške in ameriške, pričele opominjati narod, naj opusti te okrutne običaje. Uspehi so seveda za enkrat še nezatni, ker Kitajec ne razume, zakaj ne bi smel ubiti mlade mačke ali mladega ženskega deteta. Mnogi starši vzgajajo deklice v časih edino radi tega, da jih kasneje prodajo v javne hiše. Morala je torej na Kitajskem na zelo nizki stopnji.

Poslano.

Odgovor «Domoljubovemu» dopisniku.

Ni res, da je bil g. Fatur star. voljen z menoj od klerikalnega ljudstva. Res je, da je bil g. Fatur izvoljen za župana leta 1904. na podlagi dogovora vseh takratnih političnih strank na Rakeku. Enako se je zgodilo leta 1907. — takrat sem bil jaz voljen prvič v občinski odbor — in leta 1910. Torej ni bil g. Fatur nikoli izvoljen samo od klerikalne stranke. Leta 1913. pa so se vršile občinske volitve strankarsko na ukaz vodstva SLS. Tega leta sem bil voljen na napredni in klerikalni listi, na slednji na pritisk mojega pokojnega brata duhovnika. Pristaši SLS so se radi tega pritožili in volitve so bile razvejavljene. Vršile so se nato ponovno spomladi l. 1914. Proti izidu teh volitev so se pritožili naprednjaki. Radi nepravilnosti je bilo pozvanih 26 pristašev SLS k deželnemu sodišču v Ljubljano ter je le izbruh svetovne vojne preprečil obravnavo. Pred tem je g. Fatur odložil županski klobuk, njemu je sledil g. Belle, in to zakonitim potom. Ni resnica, da se je srečkalo med g. Faturjem in g. Belletom radi mojega spletkarjenja in agitacije.

Dopisnik «Domoljuba» na hinavski način opisuje in zavija prizor v sobi g. Faturja. Stvar pa je sledeča: Ker sva dobila g. Ivančič Matevž iz Unca in jaz enako število glasov pri volitvi odbora, se je žrebalo med nama. Žreb je odločil v odbor gosp. Ivančiča, ki se je pa odpovedal meni v korist. Taki prizori so nekaj čisto navadnega, ki so se že velikokrat odigrali in se še bodo. Moralni dopisnik se je zaletel v g. Gnezdo in g. Mačona ter trdi, da sem v njihovi družbi tajno agitiral proti občinskemu tajniku g. Kobetu, ki je Faturjev sorodnik. Izjavljam, da je ta trditev nesramna laž. Pripravljen sem, nagraditi onega, ki mi dokaže kakršnokoli agitacijo bodisi proti g. Kobetu bodisi sploh. Nič manj nesramnega se je pokazal dopisnik v svojem podtikavanju spora med g. Domiceljem in menoj radi županske časti. Glede gospodarstva župana gosp. Belleta omenjam, da je zažupanoval v volnem času ter v prvem letu italijanske okupacije, t. j. v težkih časih.

Marsikatera občina je zabredla v enakih razmerah v dolgove radi aprovizacije, tako tudi občina Rakek. Laž pa je, da bi plačal dolg 32.000 lir klerikalni odbor. Nasprotno je res, da je ta dolg plačalo ljudstvo pod občinskim odborom, ki obstoja od leta 1910. dalje in ki je po večini napreden. Ker vaji meni dobro znani kleri-

kalni dopisnik odgovornost glede omenjenega in že plačanega dolga namo, ga hočem tem potom poučiti, da sem služil vojake do izbruha svetovne vojne pa do razpada Avstro-Ogrske. Možak dopisnik se je pa skrival pod različni vzroki doma ter navduševal druge za vojno.

Akti glede moje izvolitve za župana so upravičencem na razpolago in se lahko vsakdo prepriča o pravilnem postopanju, kar naj izvoli g. dopisnik vzeti na znanje.

Pozivam «Domoljubovega» dopisnika, da se podpiše, kadar hoče koga napasti. V nasprotnem slučaju ga imenujem lažnika in obrekovalca.

R a k e k, 13. decembra 1923.

Stržaj Josip, t. č. župan.

Za slabotne otroke.

Emulzija ribjega olja. 66

Vsak teden sveža. Mnogo učinkovitejša kot navadno ribje olje. Izdeluje jo: **Lekarna RAMOR v Ljubljani, Miklošičeva cesta** (priglav. em kolodvoru). Zelo priročna lekarna za vse, ki hodijo v Ljubljano po zdravila.

Kupite in berite

„Poper in paprika“

hudomušne kratkocasnice.

Cena 3 Din, po pošti 3 Din 50 p.

Dobiva se v Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

HARMONIKE znamke „DRAVA“

so najbolje ter prekašajo vse dosedanje izdelke, po sebnosti drage Lubasove.

Trivrstne, dvakrat uglasbene Din 2200—; trivrstne, trikrat uglasbene Din 2800—; štirivrstne, dvakrat uglasbene Din 3000—; štirivrstne, trikrat uglasbene Din 3000—; klavirni akordeon Din 4500—.

Preparirajte se! — Naročajo se pri trdki 72

M. A. Mušič, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Gospodinj! Rabite za peko vseh močnatih jedi edno vrhniški pecilni prašek, ki se rabi lahko povsod mesto sode, jelenove soli itd. S tem pecilnim praškom pečene močnate jedi so boljše kot s kvassom pečene, ker ne povzročajo napenjanja. Posebno se priporočajo za bolnike, ker so jako lahko prebavljive. Vrhniški pecilni prašek izdeluje lekarna na Vrhniki in se od tam tudi naroča vsaka količina. — Ista lekarna izdeluje tudi aromatično železno tinkturo, ki je od zdravnikov priznana kot najboljšo sredstvo proti bledici, slabokrvnosti, slabi prebavi in oslabelosti vsake vrste. Prekaša vsako želez-

nato vino, ker ne kvari zob in je izvrstnega okusa ter jo pljejo z najboljšim uspehom odrasli in otroci. Polilitrska steklenica stane 20 Din (80 kron). — Naročajte potem dopisnice na lekarno na Vrhniki in se Vam vse obratno dopošlje. (73)

Ena steklenica Elza-Fluida n' doma ti tri steklenice francoskega žganja!

VSEBINA TO NAREDI!

Sestava Fellerjevega Elza-Fluida iz najmočnejših esence zdravilnih žulšč, cvetja, korenin in listja z na finjšim destilatoma žganja povzroča že čez 25 let zdravilo ne-tevilnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim pragaia ta fluid kakor dober prijatelj v težkih dneh boječine. Čutite bolečino v udih? V trebuhu? Ali Vas zob boli? Imate nahod? Ste slab, prosnati, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite imeti ob vseh priložnostih krasljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elza-Fluid in kmalu boste rekli tudi Vi:

To je najboljšo, kar sem kdaj okušal!

Fellerjev Elza-Fluid je veliko močnejši in izdatos si kakor francosko žganje in naj boljše sredstvo te vrste. V vseh dotičnih priložnostih zahtevajte samo pravi Elza-Fluid lekarnarja Fellerja. Z zavojnino in poštno vrsto stane, če se denar usprej pošlje ali če se pusti flu d poslati po povzročju: 3 dvojni steklenici ali 1 specialna steklenica 24 Din; 12 dvojnih steklenic ali 4 sp. cialna steklenice 85 Din; 24 dvojnih steklenic ali 8 specialnih steklenic 151 Din; 36 dvojnih steklenic ali 12 specialnih steklenic 214 Din.

KOT PRIMO: Elza-obilje zmer kurja očesa po 4 dinarjev in 8 dinarjev; Elza-mentolni crikli 7 dinarjev; Elza-švedska tinktura za zehodec; Elza-zagoraki sok za usta in zoper kašelj; Elza-ribje olje 24 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-košuska voda 16 dinarjev; Elza-lumski miris za sobo 15 dinarjev; glicerina po 4-80 dinarjev in 18 dinarjev; Lysopt, Lysoform po 25 dinarjev; krasno čaj od 2 dinarjev navzgor; originalno Radium francosko žganje, volika steklenica, 10 dinarjev; Elza-marmelada prašek 10 dinarjev; strup za podgane in miši 5 dinarjev. Pri priložnostih posebej zaračunavata.

K tem cenam se priračunava sedaj 10% no doplačilo. Pizana se naj naslavljajo natančno takole:
EVGEJ V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvaško.

Mestna hranilnica kočevska

edini pupilarnovarni denarni zavod
na ozemlju okrajnih sodišč Velike
Lašče, Ribnica, Kočevje

obrestuje hranilne vloge
po 6% (šest od sto)

brez vsakega odbitka davka in brez
odpovedi

Stanje vlog nad 40,000.000 K.

Kdor hoče denar dobro nalagati, naj vlaga pri nas!

Tu je varno in plodonosno

71

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani,

naznanjajo, da so preselile svojo pisarno iz dosedanih lokalov (Prešernova ulica št. 3, prostori firme F. P. Vidic & Komp.) v nove prostore

na Miklošičevi cesti št. 13 (vhod s ceste).

Svojim cenjenim odjemalcem priporočamo svojo prvovrstno strešno in zidno opeko.

Združene opekarne, d. d.

76